

नेपाल, बागमती प्रदेश, भक्तपुर, चाँगुनारायण नगरपालिका

चाँगुनारायण नगरपालिकाको स्थानीय राजपत्र

खण्ड : ४

संख्या : ७

मिति : २०७७/०४/१८

भाग-२

कार्यपालिकाबाट पारित मिति : २०७७/०४/१६.

मेयर उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम निर्देशिका, २०७७

प्रस्तावना:

चाँगुनारायण नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८, नगरसभाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रमको बुँदा नं १६ मा रहेको क्षेत्रगत नीतिहरू, १६.२ मा आर्थिक विकास अन्तर्गत बुँदा नं. १६.२.२ बमोजिम स्वीकृत मेयर उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम मार्फत कृषि, पर्यटन र उद्योग व्यवसायलाई आधार बनाई विदेशवाट फर्किएका तथा नगरमै रहेका बेरोजगार नागरिकहरूलाई उल्लेखित व्यवसायमा आकर्षित गरी निर्वाहमुखी परम्परागत कृषिलाई औद्योगिक तथा व्यावसायिक कृषिमा रूपान्तरण गर्ने र पर्यटन व्यवसायमा लगानी गरी भरपर्दो एवं विश्वसनीय पर्यटन व्यवसायको प्रवर्द्धन गर्ने र लघु, घरेलु, साना एवं मझौला उद्योगको थप विकास तथा प्रवर्द्धन गरी आवश्यक सहयोग गर्न **“युवाको सम्बर्द्धन उद्यमशीलता प्रवर्द्धन”**लाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी नगरबासीहरूलाई स्वरोजगार, व्यवसायिक एवं उद्यमी बनाउन, आवश्यक दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्न तथा उद्यमशीलता विकासका लागि आवश्यक सहयोगप्रदान गरी समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्रको विकासका लागि टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ (१) बमोजिम नगरकार्यपालिकाको मिति २०७७/०४/१६ को ७६ औं बैठकले निर्णय गरी **मेयर उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम निर्देशिका, २०७७** जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद: १
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- क) यस निर्देशिकाको नाम **मेयर उच्चमशिलता विकास कार्यक्रम निर्देशिका, २०७७** हुनेछ ।
- ख) यो निर्देशिका नगर कार्यपालिकाबाट पारित भै चाँगुनारायण नगरपालिकाको स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मितिदेखि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

परिच्छेद-२
परिभाषा

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा:

- क) **“निर्देशिका”** भन्नाले चाँगुनारायण नगरपालिकाको **मेयर उच्चमशीलता विकास कार्यक्रम, २०७७** लाई सम्झनु पर्दछ ।
- ख) **“नगरपालिका”** भन्नाले **चाँगुनारायण नगरपालिका भक्तपुरलाई** सम्झनु पर्दछ ।
- ग) **“प्रमुख”** भन्नाले चाँगुनारायण नगरपालिकाको प्रमुखलाई सम्झनु पर्दछ ।
- घ) **“उपप्रमुख”** भन्नाले चाँगुनारायण नगरपालिकाको उपप्रमुखलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ङ.) **“प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत”** भन्नाले चाँगुनारायण नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत सम्झनु पर्दछ ।
- च) **“विषयगत समिति”** भन्नाले चाँगुनारायण नगरपालिकाको कार्यसम्पादन तथा कार्यविभाजन नियमावली अन्तर्गत गठित विषयगत समितिलाई सम्झनुपर्दछ ।
- छ) **“तालिम”** भन्नाले चाँगुनारायण नगरपालिकामा बसोवास गर्ने नागरिकहरूलाई श्रम बजारको लागि वा स्वरोजगार श्रृजनाका गर्नका लागि सीप वा व्यवसायिक दक्षता एवं क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले नगरपालिकाले संचालन गर्ने तालिमलाई सम्झनुपर्छ ।

- ज) **“प्रशिक्षक”** भन्नाले यस निर्देशिका बमोजिम संचालन हुने तालिम कार्यक्रमको लागि छनौट भएका विषय विज्ञ वा आमन्त्रित विशेषज्ञलाई सम्झनु पर्दछ ।
- झ) **“प्रशिक्षार्थी”** भन्नाले यस निर्देशिका बमोजिम संचालन हुने तालिम कार्यक्रम माफत प्रशिक्षण लिन छनौट भएका नगरपालिकाका नागरिकहरूलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ञ) **“उद्योग”** भन्नाले लघु, घरेलु, साना एवं मझौला उद्योगलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ट) **“कृषि उद्योग”** भन्नाले कृषिमा आधारित खाद्यान्न, नगदेवाली, तरकारी, फलफूल, जडिवुटी तथा पशुपंक्षी र पशुपंक्षिवाट उत्पादित वस्तुहरूसँग सम्बन्धित लघु, घरेलु एवं साना उद्योगलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ठ) **“पर्यटन व्यवसाय”** भन्नाले होटेल, मोटेल, रेष्टुरेष्ट, ट्राभल एजेन्सी, ट्रेकिङ्ग र होमस्टे लगायतका व्यवसायलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ड) **“कार्यक्रम”** भन्नाले कृषि, उद्योग र पर्यटन व्यवसायमा आधारित नवप्रवर्तनमा आधारित अन्य कुनै प्रतिफलमुखी लगायतका कार्यक्रमलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ढ) **“सञ्चालक समिति”** भन्नाले मेयर उद्यमशीलता विकास कार्यक्रमको लागि गठन भएको सञ्चालक समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ण) **“कोष”** भन्नाले चाँगुनारायण नगरपालिकाले आफ्नो वार्षिक बजेटबाट विनियोजित गरिएको रकम, दातृ निकाय, सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्था लगायतबाट प्राप्त रकमलाई सम्झनु पर्दछ ।
- त) **“बिज्ञ”** भन्नाले मेयर उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम निर्देशिका, २०७७ को कार्यक्रम बिज्ञलाई सम्झनु पर्दछ ।
- थ) **“व्याज अनुदान”** भन्नाले मेयर उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यम तथा व्यवसाय संचालन गर्न दिइने व्याज रकममा अनुदानलाई सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद-३

उद्देश्य

३) उद्देश्यः

मेयर उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम निर्देशिकाको उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछः-

क) कृषि, उद्योग पर्यटन व्यवसायलाई आधार बनाई विदेशवाट फर्किएका तथा नगरमै रहेका बेरोजगार युवाहरूलाई उल्लेखित लगायतका व्यवसायमा आकर्षित गरीनिर्वाहमुखी परम्परागत कृषिलाई औद्योगिक तथा व्यावसायिक कृषिमा रूपान्तरण गर्ने, पर्यटन व्यवसायमा लगानी गरी भरपर्दो र विश्वसनीय पर्यटन व्यवसायको प्रवर्द्धन गर्ने र लघु, घरेलु, साना तथा मझौला उद्योगको थप विकास एवं प्रवर्द्धन गर्न तथा नवप्रवर्तनका आधारमा संचालन हुने अन्य प्रतिफलमुखी उद्यमलाई आवश्यक सहयोग गर्ने ।

ख) नगरपालिकामा दक्ष जनशक्ति तयार गर्नु, सीप र दक्षता विकास गरीनगरवासीको आय आर्जन बृद्धिमा टेवा पुर्याई जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन मद्दत गर्ने ।

ग) स्वदेशमै रोजगारीका अवसरहरूको श्रृजना गरी उनीहरूको सीप र कार्यक्षमताबढाई आत्मनिर्भर बन्न अभिप्रेरित गर्ने ।

घ) नगरपालिका क्षेत्रमा आर्थिक तथा सामाजिक उत्थानको लागि सञ्चालन हुने स्वरोजगारमूलक कृषि, पर्यटन व्यवसाय तथा लघु, घरेलु, साना तथा मझौला खालका उद्यम विकास तथा प्रवर्द्धनका लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार एवं स्थानिय सरकार तथा सम्बन्धित मन्त्रालय, विभाग, दातृ निकाय, राष्ट्रियतथा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरूसँग उद्यमशीलता विकास, औद्योगिक पूर्वाधार विकास एवं बजार पहुँच विस्तारका लागि आवश्यक समन्वय र सहकार्य गर्ने एवं उद्यम तथा व्यवसाय दिगो ढंगले सञ्चालन गर्न सहयोग पुऱ्याउने ।

ङ) नगरपालिका क्षेत्रमा उत्पादन एवं उत्पाकत्व बृद्धि गरि सेवा तथा व्यवसायमा जोड दिई समाजवाद उन्मुख राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको विकासमा टेवा पुऱ्याउने, **समृद्ध नेपालः सुखी नेपाली**को राष्ट्रिय संकल्पलाई साकार बनाउन सहयोग पुऱ्याउने ।

परिच्छेद: ४
सञ्चालक समिति

४) सञ्चालक समिति:

मेयर उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम संचालनको लागि देहाय बमोजिमको मेयर उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम सञ्चालक समिति रहनेछ ।

क) नगर प्रमुख, चाँगुनारायण नगरपालिका	अध्यक्ष
ख) नगर उपप्रमुख, चाँगुनारायण नगरपालिका	सदस्य
ग) नगरकार्यपालिका आर्थिक विकास समितिको संयोजक	सदस्य
घ) नेपाल उद्योग वाणिज्य संघ, नगरशाखा, प्रमुख	सदस्य
ङ) नगरस्तरीय सहकारी संजालका प्रमुख	सदस्य
च) साना तथा घरेलु उद्योग महासंघ, जिल्ला कार्य समिति, भक्तपुर अध्यक्ष वा प्रतिनीधी	सदस्य
छ) नगरप्रमुखले मनोनित गरेका एक महिला, एक दलित, एक अपांगता भएका व्यक्ति सहित ३ जना	सदस्य
ज) नगरप्रमुखले मनोनित गरेका १ जना विज्ञ	सदस्य
झ) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, चाँगुनारायण नगरपालिका	सदस्य सचिव
- आवश्यकता अनुसार अन्य पदाधिकारी, विषय विज्ञ तथा कर्मचारीहरूलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद-५

सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य तथा अधिकार

५) सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य तथा अधिकार:

मेयर उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:

- क) कृषि, उद्योग र पर्यटन व्यवसायलाई आधार बनाई विदेशवाट फर्किएका तथा नगरमै रहेका बेरोजगार युवाहरूलाई उल्लेखित व्यवसायमा आकर्षित गरीनिर्वाहमुखी परम्परागत कृषिलाई औद्योगिक तथा व्यावसायिक कृषिमा रूपान्तरण गर्ने, पर्यटन व्यवसायमा लगानी गरी भरपर्दो र विश्वसनीय पर्यटन व्यवसायको प्रवर्द्धन गर्ने, लघु,

घरेलु, साना एवं मभौला उद्योगको थप विकास एवं प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने र सोका लागि नगरस्तरीय प्रोफाइल, गुरुयोजना, नीति, रणनीति, कार्यक्रम र बजेट निर्माण गर्ने ।

- ख) नगर क्षेत्रमा स्वरोजगारी तथा उद्यम विकासगर्न आवश्यक सचेतना, तालिम तथा ब्यावसायीक तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- ग) नगर क्षेत्रका बेरोजगार तथा उद्यमी बन्न चाहनेहरुलाई आक्यान गरि सूचि तयार गर्ने ।
- घ) स्वरोजगार तथा उद्यमी बन्न चाहनेहरुको आवश्यकता पहिचान गरी क्षमता विकास तथा व्यवसाय संचालन गर्न अभिप्रेरित गर्ने ।
- ङ) नगर क्षेत्रमा व्यवसाय छनौट गरेका व्यक्तिहरुलाई व्यवसाय संचालनको लागी आवश्यक सहजिकरण गर्ने ।
- च) कार्यक्रम अन्तर्गत उद्यम तथा व्यवसाय गर्न चाहने नगरबासीलाई परियोजना प्रस्ताव तथा बैकिङ प्रक्रियाका लागि आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- छ) नगरक्षेत्रका ब्यवसायीक उत्पादनलाई बजारिकरणको लागि आवश्यक प्रवन्ध गर्ने ।
- ज) चालु आ.व. ०७७/०७८ मा ७ औं नगरसभावाट पारित नीति,कार्यक्रम र स्वीकृत बजेट अनुसार मेयर उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम ब्याज अनुदान कार्यविधि अनुसार सञ्चालन गर्ने र आगामी आ.वा.का लागि आवश्यक नीति, कार्यक्रम र बजेट नगरसभामा प्रस्ताव गर्ने, स्वीकृत भए अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गरि कार्यान्वयन गर्ने ।
- झ) सहुलियपूर्ण कर्जामा उद्यम व्यवसायका लागि ब्याज अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि,२०७७ वमोजिम कार्यक्रम लागु गर्ने गराउने ।
- ञ) नगरपालिका भित्रका उद्यम व्यवसायहरुको अनुगमन गर्ने, देखिएका समस्याहरुलाई समाधान गर्ने, सहमती अनुसार उद्यम व्यवसायहरु संचालन भएको नदेखिए संभौता वमोजिम कार्वाही अधि बढाउने ।
- ट) पर्यटन व्यवसाय, कृषि, लघु, घरेलु, साना तथा मभौला उद्यम विकासका लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, अन्य स्थानिय सरकार तथा सम्बन्धित मन्त्रालय, विभाग, दातृ निकाय, राष्ट्रियतथा

अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरू लगायतका निकायहरूसँग उद्यमशीलता विकास, औद्योगिक पूर्वाधार विकास एवं बजार पहुँच विस्तारका लागि आवश्यक समन्वय गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

- ठ) तालिम कार्यक्रमको पाठ्यक्रम स्वीकृत गर्ने, तालिम कार्यक्रम संचालन गर्न मेयर उद्यमशील विकास कार्यक्रमको सचिवालयलाई निर्देशन दिने ।
- ड) मेयर उद्यमशील विकास कार्यक्रम निर्देशिका तथा व्याज अनुदान कार्यविधि वमोजिम छनौट भएका उद्यमी तथा व्यवसायीहरूको अन्तिम नामावली प्रकाशन गर्ने ।
- ढ) व्याज अनुदान कार्यक्रम संचालन गर्न एक कोषको स्थापना गर्ने र छनौट भएका उद्यमी तथा व्यवसायीहरूसँग संभौता गरी व्याज अनुदान प्रदान गर्ने ।
- त) उद्यम तथा व्यवसायको सन्दर्भमा दातृ निकाय, संघ संस्था एवं सम्बन्धित निकायहरूसँग अनुभव आदान प्रदान गर्ने, अध्ययन, अवलोकन भ्रमण कार्यक्रमको आयोजना गर्ने ।
- थ) सञ्चालक समितिले आवश्यकता अनुसार विभिन्न उपसमितिहरू गठन गर्न सक्नेछ । उपसमितिको शर्त र सेवा सञ्चालक समितिले समय समयमा तोके वमोजिम हुनेछ ।
- द) तालिम प्रदायक संस्थाको छनौटका आधारहरू तय गर्ने ।
- ध) सहूलियतपूर्ण कर्जामा उद्यम व्यवसायका लागि व्याज अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७ वमोजिम गठन हुने समन्वय तथा अनुगमन समितिको प्रतिवेदन उपर आवश्यक निर्णय गरी कार्यपालिका बैठकमा पेश गर्ने ।
- न) वर्षमा एक पटक नगरपालिका स्तरीय उद्यमशीलता सम्मेलनको आयोजना गर्ने ।

परिच्छेद-६

तालिम सम्बन्धी व्यवस्था

६) तालिम सम्बन्धी व्यवस्था:

- क) मेयर उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम मार्फत स्वरोजगार बन्ने तथा उद्यम व्यवसाय विकास गर्न चाहने नगरपालिकामा स्थायी वसोवास

गर्ने नागरिकहरूलाई आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ । व्यवसाय सचेतना तालिम, मागमा आधारित व्यवसायीक तालिम तथा विशेष स्वरोजगारमूलक तालिमका लागिछनौट भएका आवेदकहरूलाई तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

- ख) तोकिएको मिति भित्र रितपूर्वक पर्न आएका दरखास्त फारममा उल्लेखित विवरणका आधारमा कार्यालयले मापदण्ड तयार गरी अन्तर्वार्ताका लागि पेश गरेको फारममा अन्तर्वार्ता वापतको अङ्क प्रदान गरी योग्यताक्रम अनुसार वढि अंक प्राप्त गर्ने उम्मेदवारहरूलाई तालिममा सहभागिताको लागि तोकिएको सिट संख्यामा छनौट गरिनेछ । छनौट गर्दा समावेशीतालाई पनि विशेष प्राथमिकतामा राखिने छ । अन्तर्वार्तामा सहभागीहरू आवश्यकता भन्दा वढि भएमा तालिमको लागि तोकिएको संख्यामा २० प्रतिशतसम्मप्रतिक्षा सूचिमा राखिनेछ ।
- ग) नगरपालिकाको आयोजनामा व्यवसाय सचेतना तालिम लिएका व्यक्तिलाई उनीहरूको रुचि र व्यवसाय छनौटको आधारमा व्यवसायीक तथा विशेष स्वरोजगारमूलक तालिम प्रदान गरिनेछ । स्वतः स्फूर्त रुपमा स्वरोजगार तथा उद्यमी बन्न नगरपालिकामा सूचिकृत भएका व्यक्तिलाई समेत आवश्यक तालिम तथा सहयोग गरिनेछ । सूचिकृत भएका व्यक्तिहरूको विवरण तालिम प्रदायक संस्थालाई उपलब्ध गराइने छ ।
- घ) सफल उम्मेदवार तालिम शुरु हुने दिनअनुपस्थित रहेमा प्रतिक्षा सूचिमा रहेकाउम्मेदवारलाई क्रमाङ्कको आधारमा तालिममा राख्न सकिनेछ ।

परिच्छेद-७

तालिम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन

७) तालिम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन:

- क) उद्यमशिलता विकास तालिम सञ्चालन गर्दा औद्योगिक व्यवसाय विकास प्रतिष्ठानको प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम लिएका वा CTEVT को उद्यम विकास सहजकर्ता कोर्ष उत्तीर्ण गरेका प्रशिक्षकहरूको व्यवस्था गरिने छ । एउटा कक्षा कम्तिमा ९० मिनेटको हुनेछ ।

प्रशिक्षकले आफूले दिएको प्रशिक्षणको विषय नोट उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । आर्थिक, कानून विषयका विषय विज्ञ लगायत अन्य क्षेत्रका विशिष्ट व्यक्ति, नेपाल सरकारको प्रथम श्रेणी अधिकृत वा सो भन्दा माथिल्लो योग्यताका सम्बन्धित विषयका विज्ञ व्यक्ति वा नमूना उद्यमिलाई विशिष्ट आमन्त्रीत प्रशिक्षकको रूपमा आमन्त्रण गरिनेछ ।

- ख) सहभागी प्रशिक्षार्थीहरूलाई निःशुल्क तालिम प्रदान गरिनेछ । प्रशिक्षणमा पूरा समय सहभागी हुनु पर्ने छ ।
- ग) सहभागी प्रशिक्षार्थीहरूलाई चिया,खाजा, तालिम सामग्री, प्रशिक्षण लगायत अन्य सुविधा सम्बन्धित तालिम प्रदायक संस्थालेसंभौता वमोजिम उपलब्ध गराउनेछ ।
- घ) तालिम सम्पन्न भए पश्चात समापन कार्यक्रममा सहभागी प्रशिक्षार्थीहरूलाई तालिम सम्पन्नताको प्रमाणपत्र प्रदान गरिनेछ ।

परिच्छेद-८

प्रशिक्षक, तालिम प्रदायक संस्था तथा प्रशिक्षार्थीले पालन गर्नु पर्ने कार्य

८) **प्रशिक्षक, तालिम प्रदायक संस्था तथा प्रशिक्षार्थीले पालन गर्नु पर्ने कार्य**

क) प्रशिक्षकले देहाय अनुसारका कार्य गर्नु पर्नेछः

- १) तालिमको लागि तोकिएको पाठ्यक्रम अनुसार प्रशिक्षकले सैद्धान्तिक, प्रयोगात्मक तथा अन्तरर्कियात्मक कक्षा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ । कक्षा संचालन गर्दा पावर प्वाइन्ट प्रस्तुती तथा सहभागीहरूलाई नोट उपलब्ध गराउनु पर्ने छ ।
- २) मेयर उद्यमशिलता कार्यक्रम सञ्चालक समितिले तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

ख) तालिम प्रदायक संस्थाले देहाय अनुसारका कार्य गर्नु पर्नेछः

- १) सम्बन्धित विषयका प्रशिक्षकहरूको व्यवस्था मिलाउने, मेयर उद्यमशिलता कार्यक्रम सञ्चालक समितिमा सूची पेश गर्ने तथा अनुमोदन भए पश्चात् प्रशिक्षकहरूलाई तोकिएको मितिमा आमन्त्रण गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- २) तालिमको लागि प्रशिक्षण स्थल व्यवस्था गर्ने ।
- ३) सहभागी फारम संकलन गर्न सहयोग गर्ने तथा मेयर उद्यमशिलता कार्यक्रम सञ्चालक समितिको कार्यालयमा बुझाउने ।

- ४) प्रशिक्षक, सहजकर्ता तथा प्रशिक्षार्थीहरूको हाजिरी विवरण राख्ने ।
- ५) तालिम सामग्रीको व्यवस्था गर्ने ।
- ६) तालिममा प्रयोग भएका तालिम सामग्रीहरूको रेखदेख तथा संरक्षणको कार्य गर्ने ।
- ७) तालिमको लागि कार्यक्रम संयोजक सँग सम्पर्क, समन्वय गर्ने ।
- ८) मेयर उद्यमशिलता कार्यक्रम सञ्चालक समितिको कार्यालयले तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
- ग) प्रशिक्षार्थीले देहाय अनुसारका कार्य गर्नु पर्नेछ:**
- क) तालिम पाठ्यक्रम बमोजिम प्रशिक्षार्थीले तोकिएको कार्यस्थलमा प्रशिक्षण लिनु पर्नेछ ।
- ख) दैनिक तालिम अवधिमा ४ वटा कक्षा संचालन हुनेछन् । सबै कक्षाहरूमा अनिवार्य सक्रिय रूपमा सहभागी रहनु पर्नेछ ।
- घ) माथि उल्लेखित वाहेक तालिम अवधिमा पालन गर्नु पर्ने आचार संहिता बनाई लागु गरिने छ । सो को पालना प्रशिक्षार्थीले अनिवार्य रूपमा गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-९

अन्य व्यवसायिक तालिम

९) अन्य व्यवसायिक तालिम:

मेयर उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम अन्तर्गत व्यवसाय सचेतना तालिम लिएका व्यक्तिलाई वा अन्य स्वरोजगार तथा उद्यमशिलता कार्यक्रममा सहभागी हुन सुचिकृत व्यक्तिलाई व्यवसायिक तालिम दिँदा नगरपालिकाको तालिम सम्बन्धी स्वीकृत नियम अनुसार सञ्चालन गरिनेछ । लामो अवधि वा विशेष खालको तालिम सञ्चालन गर्न तालिम प्रदायक संस्थासँग भएको सम्झौता अनुसार तालिम संचालन गरिनेछ ।

परिच्छेद-१०

प्रशिक्षार्थी छनौटका आधारहरू

१०) प्रशिक्षार्थी छनौटका आधारहरू:

निम्न क्षेत्रहरूलाई प्राथमिकतामा राखी तालिम प्रदान गरिनेछ ।

- (क) उत्पादनमूलक उद्योग व्यवसाय
- (ख) व्यवसायिक कृषिमा तथा पशुपंक्षिमा आधारित उद्यम व्यवसाय

- (ग) पर्यटन प्रवर्द्धनमा आधारित उद्यम व्यवसाय
- (घ) वन (जडीवुटी, बनपैदावार) मा आधारित उद्यम व्यवसाय
- (ङ) निर्माणमा आधारित उद्यम व्यवसाय
- (च) सेवामूलक व्यवसाय
- (छ) सहूलियतपूर्ण कर्जामा उद्यम व्यवसायका लागि ब्याज अनुदान सम्बन्धी कार्यविधिको अनूसूचीमा उल्लेख गरिएका उद्यम व्यवसाय सूचीमा उपलब्ध गराइएका विवरणसँग सम्बन्धित तालिम संचालन गर्नु पर्ने भनि ठहर गरिएका उद्यम व्यवसायहरू ।
- (ज) संचालन समितिले आवश्यक ठानेका अन्य क्षेत्रहरू ।

परिच्छेद-११

छनौटका आधारहरू

११) छनौटका आधारहरू :

परिच्छेद १० मा उल्लेखित उद्यम व्यवसाय क्षेत्रहरू मध्ये कुनै एक क्षेत्रमा कार्य गर्न इच्छुक उद्यमी वा समुहलाई उद्यम व्यवसाय सञ्चालन गर्नका लागि देहायका छनौट आधारहरू निर्धारण गरिएको छ ।

- (क) २१ वर्ष पुरा भई ५० वर्ष ननाघेको नगरपालिकाको स्थायी वासिन्दा हुनुपर्ने ।
- (ख) नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट सजाय नपाएको।
- (ग) सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाको चल अचल सम्पत्तिको दुरुपयोग नगरेको ।
- (घ) कम्तीमा आधारभूत तहको (कक्षा ८ उर्तीण) शिक्षा हासिल गरेको वा परम्परागत र सम्बन्धित पेशामा दक्षता हासिल गरेको ।
- (ङ) नगरपालिका भित्र उद्यम व्यवसाय न्यूनतम् ५ (पाँच) वर्ष संचालन गर्ने लिखित प्रतिवद्धता व्यक्त गरेको ।
- (च) नगरपालिकालाई तिर्नु बुझाउनुपर्ने सम्पूर्ण कर,शुल्क, जरिवाना दस्तुर बुझाएको ।

माथि उल्लेखित बाहेक उद्यमी, व्यवसायी तथा स्वरोजगार बन्न नगरपालिकामा आवेदन दिएका आवेदकहरूलाई देहायको आधारमा छनौट गरिनेछः

- आवेदकको स्वरोजगार तथा उद्यमशिलताका लागि रुचि २० अंक
- छानेको विषयमा आवेदकको आधारभूत ज्ञान २० अंक
- आवेदकको सो कामका लागि अनुभव २० अंक
- छनौट गरेको तालिम तथा सम्भाव्यता १० अंक
- कोभिड-१९ को कारण रोजगारी गुमाएका १० अंक
- उद्यमशिलताको लक्ष्य र उद्देश्यमा समर्पण १० अंक
- यस अघि लिएको सम्बन्धित तालिम ५ अंक
- शैक्षिक योग्यता: ५ अंक

उपरोक्त अंकभारमा गरिएको मुल्यांकनको आधारमा आवेदकको छनौट गरिनेछ ।

परिच्छेद-१२

मेयर उद्यमशिलता विकास कार्यक्रमकोसचिवालय तथा काम, कर्तव्य, अधिकार

१२.१. मेयर उद्यमशिलता विकास कार्यक्रमको सचिवालय:

मेयर उद्यमशिलता विकास कार्यक्रमको मुख्य सचिवालय चाँगुनारायण नगरकार्यपालिकाको कार्यालयमा रहने छ । प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको नेतृत्वमा सचिवालय रहने छ ।

१२.२. सचिवालयको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- क) मेयर उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम सञ्चालक समितिको सचिवालयका रूपमा आवश्यक काम तथा निर्णय कार्यान्वयन गर्ने ।
- ख) तालिम सञ्चालनका लागि सूचना प्रकाशन गर्ने, सो को संक्षिप्त सूचीका आधारमा सचिवालयमा सिफारिस गर्ने ।
- ग) प्रकाशित सूचना अनुसार तालिमको लागि निवेदन दिन आएका इच्छुक नागरिकहरुलाई अनुसूची-१ र वैदेशिक रोजगारबाट फर्की नगरपालिकामा नै उद्यम व्यवसाय गर्न चाहने व्यक्तिहरुका लागि अनुसूची-२ बमोजिमको निवेदन ढाँचा फारम वितरण गर्ने र पर्न आएका निवेदन संकलन गर्ने ।
- घ) निवेदन संकलन गरी सो निवेदन फारमका आधारमा संक्षिप्त सूची प्रकाशन गरी सो सूचीका आधारमा प्रशिक्षार्थी छनौट गरि सञ्चालक समिति समक्ष पेश गर्ने ।

- ड) छनौट भएका प्रशिक्षार्थीहरूलाई तालिम व्यवस्थापन लगायतका कामलाई सहजीकरण गर्ने ।
- च) मेयर उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम सञ्चालक समितिले स्वीकृत गरेको कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि कार्यक्रम कार्यान्वयन लागत प्रस्ताव तयार गर्ने र स्वीकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- छ) स्वीकृत कार्यक्रममा भएको खर्चको सक्कल विल भर्पाईको श्रेस्ता लगायत सम्पूर्ण अभिलेख आर्थिक प्रशासन शाखामा पेश गर्ने तथा सञ्चालक समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने ।
- ज) तालिम/ प्रशिक्षण तथा कार्यक्रम सम्बन्धमा कुनै द्विविधा भए परिच्छेद-४ मा उल्लेखित समितिसँग आवश्यक निर्देशन माग गरी प्राप्त निर्देशनानुसार कार्य गर्नु पर्नेछ ।
- झ) तालिम प्राप्त प्रशिक्षार्थीहरूको फोटो सहित अध्यावधिक विवरण डिजिटल डाटामा तयार गर्ने ।

परिच्छेद-१३

कार्यक्रम विज्ञ सम्बन्धी व्यवस्था

१३) कार्यक्रम विज्ञ सम्बन्धी व्यवस्था:

- क) मेयर उद्यमशिलता विकास कार्यक्रमलाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न नगर प्रमुखले कम्तिमा स्नातक तह उत्तिर्ण गरी विगतमा नेपाल सरकार वा सो सरहको कुनै निकायमा अधितृक स्तर वा सो सरहको जिम्मेवारी वा सो भन्दा माथिको जुनसुकै तहको जिम्मेवारीमा रही कार्य गरेको अनुभव भएको, तीस ३० वर्ष उमेर पुरा गरेको सम्बन्धित विषयमा ज्ञान हासिल गरेको एकजनालाई कार्यक्रम विज्ञ तोक्ने छन् । विज्ञलाई सञ्चालक समिति र कार्यालयसंग आवश्यक समन्वय गरि प्रभावकारी रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी हुनेछ । कार्यक्रमले लिएको लक्ष हासिल गर्न महत्वपूर्ण समन्वयकर्ताको रूपमा कार्यक्रम विज्ञले भूमिका निर्वाह गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-१४

बिज्ञको काम कर्तव्य र अधिकार

१४) बिज्ञको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः

- १) सञ्चालक समिति र कार्यालयका बिच समन्वय कर्ताको भूमिका निर्वाह गर्ने ।
- २) मेयर उद्यमशीलता विकास कार्यक्रमका लागि प्रभावकारी नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गर्न सचिवालय मार्फत समिति समक्ष प्रस्ताव पेश गर्ने ।
- ३) सञ्चालक समितिको निर्देशन अनुरूप मेयर उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम अन्तर्गत हुने सम्पूर्ण कार्यक्रम, तालिम तथा उद्यम व्यवसायलाई आवश्यक सहजिकरण गर्ने, स्कीम तयार गर्ने तथा परामर्श दिने ।
- ४) सञ्चालक समिति तथा कार्यलयसंग आवश्यक समन्वय गरि कार्यक्रमको निरिक्षण तथा अनुगमन गरि यथार्थ प्रतिवेदन समितिको बैठकमा पेश गर्ने ।
- ५) सञ्चालक समिति तथा सचिवालयले तोकेका अन्य कामहरु गर्ने ।

परिच्छेद-१५

सञ्चालक समिति तथा कार्यक्रम संयोजकको सेवा सुविधा

१५) सञ्चालक समितिको सेवा सुविधा:

- १) बैठक भत्ता तथा अनुगमन खर्च नगरपालिकाको नियमानुसार हुनेछ ।
- २) बिज्ञको सेवा सुविधा:
मेयर उद्यमशीलता विकास कार्यक्रमको कार्यक्रम बिज्ञलाई कार्यस्थलमा खटिएको दिन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट स्वीकृत भ्रमण आदेश अनुसार अधिकृत स्तरको कर्मचारीले पाउने भ्रमण खर्च र इन्धन उपलब्ध गराइनेछ । प्रतिवेदन र परियोजना स्कीम तयार गरे बापत सञ्चालक समितिले तोकेको रकम भत्ताको रुपमा उपलब्ध गराइनेछ । साथै नगरपालिकाको स्वीकृत नियमका आधारमा प्राप्त गर्ने प्रशिक्षक भत्ता, बैठक भत्ता तथा अनुगमन भत्ता बिज्ञले प्राप्त गर्नेछ ।

परिच्छेद: १६

प्रगति प्रतिवेदन र प्रकाशन

१६) प्रगति प्रतिवेदन र प्रकाशन :

सञ्चालक समितिले तालिम सञ्चालनका मुख्य मुख्य गतिविधि, प्रगति विवरण, अनुगमन तथा उद्यम व्यवसायको विवरण समेतलाई समेटी प्रतिवेदन तयार गरी अनलाईन वुलेटिन त्रैमासिक रूपमा तथा पुस्तिका वार्षिक रूपमा प्रकाशन गर्नेछ ।

परिच्छेद-१७

विविध

१७) **लेखा परीक्षण:** (१) कार्यक्रमको लेखा परीक्षण प्रचलित कानून वमोजिम हुनेछ।

१८) **बाधा अड्काउ फुकाउन सक्ने:**

यस निर्देशिकामा लेखिएको कुनै व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा कुनै द्विविधा वा बाधा अड्चन परेमा वा अन्य आवश्यक निर्णय र व्यवस्था गर्नु परेमा सञ्चालक समितिलाई उल्लेखित विषयमा आवश्यक निर्णय गरी त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन र निर्देशिकाको आवश्यक संशोधन गर्नु पर्ने भए निर्णय गरी कार्यपालिकाको बैठकमा पेश गर्न सक्नेछ । यस निर्देशिकामा लेखिएका कुराहरु यसै वमोजिम र यसमा नलेखिका कुराहरु चाँगुनारायण नगरपालिकाको नगरकार्यपालिकाको बैठकको निर्णय अनुसार हुनेछ ।

१९) **वचाउ र खारेजी:**

यो निर्देशिका खारेज भएको खण्डमा पनि यस वमोजिम भए गरेका कामकारवाहीहरु यसै निर्देशिका वमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची-१

(परिच्छेद ११ को (ग) सँग सम्बन्धित)

मेयर उद्यमशील विकास कार्यक्रम निर्देशिका, २०७७ बमोजिम तोकिएका क्षेत्रमा उद्यम-व्यवसाय संचालन गर्नका लागि तालिममा सहभागी हुन चाहनेले पेश गर्नुपर्ने निवेदनको ढाँचा

मिति:

श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू,
चाँगुनारायण नगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यालय,
भक्तपुर ।

विषय : तालिम कार्यक्रममा सहभागी हुँन पाउँ भन्ने बारे ।

महोदय,

निम्न लिखित विवरण बमोजिमको उद्योग वा व्यवसाय स्थापना/संचालन वा स्तरोन्नती गर्न मेयर उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम निर्देशिका, २०७७ बमोजिम तालिम कार्यक्रममा सहभागी हुनका लागि नगरपालिकाबाट मिति..... गते प्रकाशित सूचना अनुसार हार्दिक अनुरोध गरेको छु/छौं । पेश गरिएको विवरण ठीक छ । भुटा ठहरेमा प्रचलित कानून बमोजिम सहुला बुझाउंला ।

१. दर्ता भएको/स्थापना गर्न चाहेको उद्योग वा व्यवसायको नाम :

२. ठेगाना :

(क) प्रदेश :

(ख) जिल्ला :

(ग) नगरपालिका :

घ) वडा नं. :

ड) शैक्षिक योग्यता :

च) हालको पेशा व्यवसाय :

छ) प्राप्त अनुभव, सीप :

ज) पेशागत तालिम लिएको, नलिएको :

झ) तालिम लिएको भए तालिम दिने संस्थाको नाम :

ट) तालिम अवधि ..... देखि..... सम्म

ठ) कुनै कानूनले अयोग्य छ वा छैन ? चिन्ह लगाउने -√

२. उद्योग/व्यवसायको स्तर: ((क) लघु ( ) (ख) घरेलु ( ) (ग) साना ( )
मझौला ( ) चिन्ह लगाउने-√

३. उद्योग/व्यवसायको कानुनी रूप - फर्म: ((क) निजी ( ) (ख) साभेदारी ( )
(ग) प्रा.लि. ( ) चिन्ह लगाउने-√

४. उद्योगव्यवसायको वर्गीकरण:

(क) उत्पादनमूलक उद्योग व्यवसाय ( )

- (ख) व्यवसायिक कृषिमा तथा पशुपक्षिमा आधारित उद्यम व्यवसाय ( )
 (ग) पर्यटन प्रवर्द्धनमा आधारित उद्यम व्यवसाय
 (घ) वन (जडीवुटी, वनपैदावार) मा आधारित उद्यम व्यवसाय ( )
 (ङ) निर्माणमा आधारित उद्यम व्यवसाय ( )
 (च) सेवामूलक उद्यम व्यवसाय ( )
 (छ) अन्य

उल्लेखित व्यहोरा ठिक साँचो हो भनी सही छाप गर्ने:

निवेदकको पूरा नामथर :

ठेगाना :

दस्तखत :

सम्पर्क फोन :

इमेल:

तपाइ तलको कुनमा पर्नु हुन्छ चिन्ह लगाउने- ✓

नगरमै बेरोजगार रहेको विदेश बाट फर्किएको

कोभिड १९ बाट रोजगार गुमाएको नगुमाएको

महिला उद्दमी फरक क्षमता भएको विपन्न वर्ग वा अन्य

अन्य भए खुलाउनुहोस् ।

नोट : वैदेशिक रोजगारबाट फर्की नगरपालिकामा नै उद्यम व्यवसाय गर्न चाहने व्यक्तिले अनुसूची-२ वमोजिमको निवेदन समेत दिनुपर्नेछ ।

अनुसूची- २

(परिच्छेद ११ को (ग) सँग सम्बन्धित)

श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय,
चाँगुनारायण नगरपालिका, भक्तपुर ।

विषय : वैदेशिक रोजगारमा रहेको बेलाको विवरण पेश गरेको सम्बन्धमा ।

तहाँ नगरपालिकाबाट मिति .....गते .....मा प्रकाशित सूचना बमोजिम स्वरोजगार हुनका लागि वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी ज्ञान/सीप/तालिम/अनुभवको प्रमाणित प्रतिलिपिहरु संलग्न गरी निम्न विवरण सहित उद्यम तथा व्यवसाय संचलान गर्न प्रदान गरिने तालिम प्रयोजनका लागि यो निवेदन पेश गरेको व्यहोरा हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

१. निवेदकको पूरा नाम थर (नेपालीमा)
२. निवेदकको पूरा नाम थर अग्रेजीमा (BLOCK LETTER)
३. जन्म मिति : २०..... साल ..... महिना ..... गते (विक्रम संवत्तमा)
४. लिङ्ग : पुरुष/महिला/अन्य :
५. बाबुको पूरा नाम, थर :
६. आमाको पूरा नाम, थर :
७. बाजेको पूरा नाम, थर :
८. पति/पत्नीको पूरा नाम, थर :
९. निवेदकको स्थायी ठेगाना : (क) न.पा..... (ख) वडा नम्बर : .....
(ग) जिल्ला..... (घ) प्रदेश : .....
- १०) पत्राचार गर्ने ठेगाना : (क) न.पा..... (ख) वडा नम्बर : .....
(ग) जिल्ला..... (घ) प्रदेश : .....
(ङ) मोबाइल नं:.....
(च) इमेल : .....
- ११) वैदेशिक रोजगारबाट फर्केपछि हाल नेपालमा के काम गर्दै हुनुहुन्छ ?
खुलाउनुहोस् ।
.....
- १२) वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी विवरण :
क) रोजगारीको लागि गएको देश : ..... पटक :
..... पटक : .....

- ख) रोजगारदाता कम्पनीको नाम : .....
- ग) श्रम स्वीकृति लिए/नलिएको: .....
- घ) काम गरेको अवधि : ..... वर्ष
- ङ) पद :- .....
- च) प्राप्त अनुभव/सीप :
.....
- छ) पेशागत तालिम लिए/नलिएको: .....
- ज) तालिम लिएको भए तालिम दिने संस्थाको नाम :
.....
- झ) तालिमको अवधि ..... देखि ..... सम्म
- ञ) सीप परीक्षण गरेको भए स्तर (लेभल खुलाउने) :
.....
- ट) नेपाल फर्किएको मिति : .....साल ..... महिना ....गते
- ठ) कुनै कानूनले अयोग्य छ वा छैन ?.....

उल्लेखित व्यहोरा ठिक साँचो हो भनी सही छाप गर्ने

निवेदक :

नाम : .....

दस्तखत : .....

मिति : .....

मोबाइल नं. : .....

आज्ञाले
चिरञ्जिवी तिमिसना
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

